

کد درس: ۱۵

نام درس: متون پزشکی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنا ساختن دانشجویان با سیر تحول علوم پزشکی در تمدن ایرانی و اسلامی و تأثیر طب سایر حوزه های تمدنی جهان و آشنایی با متون پزشکی و طب قدیم و دانشمندان این حوزه دانشجویان در پایان نیمسال باید بتواند:

سیر تحول علوم پزشکی در حوزه تمدن ایرانی و اسلامی را بیان کند

با متون پزشکی و طب قدیم در موضوعات مختلف آن (داروشناسی - کالبد شناسی - فیزیولوژی و وظایف الاعضاء - بهداشت و حفظ الصحة - چشم پزشکی (کحالی) - آلات و ادوات پزشکی - علوم غریبه و نجوم -) آشنا شود و ویژگیهای هر کدام را بیان کند.

با واژه ها و اصطلاحات طب قدیم آشنا شود.

دانشجویان و مترجمان طب قدیم و متون پزشکی را بشناسد.

یک کار تحقیقی در حوزه متون پزشکی و زیر نظر استاد مربوطه تهیه و ارائه کند.

از کتابخانه ها و آرشیوهای خطی و موزه های علوم پزشکی و طب قدیم با هماهنگی گروه مربوطه بازدید کنند

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری):

ملاحظات در باب تاریخ علم در ایران و جهان - پیدایی و سیر تحول علوم پزشکی و طب قدیم در حوزه تمدن اسلامی و ایرانی - انتقال دانشهایی در طب به جهان اسلام - پیشرفت های دانشمندان ایرانی در طب - آشنایی با شاخه های مختلف علوم پزشکی اعم از داروشناسی - چشم پزشکی - بهداشت عمومی - کالبد شناسی و وظایف الاعضاء - داخلی و علوم غریبه و نجوم در متون پزشکی - گزیده هایی از متون پزشکی در شاخه های مختلف و بحث و گفتگو در مورد نحوه نگارش و اصطلاحات متون قدیمی - طبقه بندی دانشمندان ایرانی از علوم و آشنایی با این گونه آمار تهیه یک گزارش تحقیقی زیر نظر استاد مربوطه و ارائه آن

منابع اصلی درس:

1. Agha , Zouhir M. Bibliography of Islamic Medicine & pharmacy .London : E.J. Brill, last edition.
2. Hamarneh , Sami Khalaf . Bibliography on Medicine and pharmacy in medieval Islam. Stuttgart: Wissenschaftliche , last edition.
3. Pioreschi , Plinio . History of Medicine Omaha : Horatius press, last edition.
4. Portman .Peters E. Medieval In Islamic Medicine Washington D.C: Georgetownwn university press, last edition.
5. Ullmann .Manfred, in Islamic Medicine Edinburgh: Edinburgh university press, last edition.

۶- آرام ، احمد "علم در اسلام" عکاس رولان میشو . آخرین ویرایش

- ۷- ابن ابی اصیبعه ، احمد بن قاسم. " عیون الانباء فی طبقات الاطباء : شرح و تحقیق از نزار رضا بیروت : دارمکتبه الحیاه ، آخرین ویرایش
- ۸- الگود ، سریل لوید. تاریخ پزشکی ایران و سرزمین های خلافت شرقی ، آخرین ویرایش
- ۹- براون ، ادوارد گرانویل. " تاریخ طب اسلامی ". تهران : شرکت انتشارات علمی و فرهنگی ، آخرین ویرایش.
- ۱۰- جرجانی ، اسماعیل. ذخیره خوارزمشاهی : به کوشش محمد تقی دانش پژوه . ایرج افشار ، آخرین ویرایش.
- ۱۱- دفاع ، علی عبدالله. " پزشکان برجسته در عصر تمدن اسلامی . تهران : پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ، آخرین ویرایش.
- ۱۲- رنان ، کالین. تاریخ علم کمبریج ، آخرین ویرایش.
- ۱۳- سارتون ، جرج. مقدمه ای بر تاریخ علم . تهران : دفتر ترویج علوم وزارت فرهنگ و آموزش عالی ، آخرین ویرایش.
- ۱۴- سرمدی ، محمد تقی . " پژوهشی در تاریخ پزشکی و درمان جهان از آغاز تا عصر حاضر . آخرین ویرایش..
- ۱۵- شفاعی ، محمدعلی ، محسن حیدرنیا ، مجموعه مقالات سمینار تاریخ علم در اسلام و نقش دانشمندان ایرانی. تهران : مرکز مطالعات فرهنگی بین المللی الهدی ، آخرین ویرایش.
۱۶. طلعتی ، محمد هادی . مآخذ شناسی مسائل مستحدثه پزشکی ، قم : حوزه علمیه ، دفتر تبلیغات اسلامی ، مرکز انتشارات ، آخرین ویرایش.
۱۷. فخرالدین نصیری امینی تهرانی . تهران : دانشگاه علوم پزشکی ایران ، موسسه مطالعات تاریخ پزشکی ، طب اسلامی و مکمل وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی ، آخرین ویرایش.
- ۱۸- فرشاد ، مهدی. " تاریخ علم در ایران " ، آخرین ویرایش.
- ۱۹- فونان ، ا. " منابع پزشکی ایرانی ، لایپزیگ ، آخرین ویرایش.
- ۲۰- کمال. حسن . دایره المعارف طب اسلامی . تهران : دانشگاه علوم پزشکی ایران ، موسسه مطالعات تاریخ پزشکی ، طب اسلامی و مکمل. وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی ، آخرین ویرایش.
- ۲۱- گیلانی ، نجیب . " درگستره : طب تمدن " آخرین ویرایش.
- ۲۲- محقق ، مهدی. " مجموعه متون و مقالات در تاریخ و اخلاق پزشکی در اسلام و ایران . آخرین ویرایش.
- ۲۳- محقق ، مهدی . رساله حنین ابن اسحاق الی علی ابن یحیی فی ذکر ، ترجم من کتب جالینوس : کهن ترین فهرست جهان اسلام ، متن عربی با ترجمه فارسی . تهران : دانشگاه تهران ، دانشگاه مک گیل ، موسسه مطالعات اسلامی (تهران) ، آخرین ویرایش.
- ۲۴- نجم آبادی ، محمود. " تاریخ طب ایران " تهران : دانشگاه تهران ، آخرین ویرایش
- ۲۵- همایی ، جلال الدین . تاریخ علوم اسلامی. آخرین ویرایش.
- ۲۶- هنری هال ، لوئیس ویلیام . تاریخ و فلسفه علم ، آخرین ویرایش.
- شیوه ارزشیابی دانشجو:
- آزمون کتبی و ارزشیابی مقاله های تهیه و ارائه شده در کلاس

